

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa i de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa i de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen (RP 61/2022 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Noora Santala, arbets- och näringsministeriet
- jurist Hans Muroke, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- utvecklingsdirektör Olli Päärnälä, UF-centret
- direktör Tarja Jokimäki, Norra Österbottens arbets- och näringsbyrå
- serviceansvarig Kristian Manelius, Nylands arbets- och näringsbyrå
- projektchef Marjo Pekkonen, Uleåborgs stad
- sysselsättningsdirektör Regina Saari, Tammerfors stad
- projektsamordnare Jari Lindström, Finlands Kommunförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- Folkpensionsanstalten
- Fackförbundet Pro rf.

Inget yttrande av

- justitieministeriet
- Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om utkomstskydd för arbets-

Betänkande AjUB 6/2022 rd

lösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen.

De kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen föreslås få ökade befogenheter att ge arbetskraftspolitiska utlåtanen om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom föreslås det att kommunerna ska underrätta arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten om att en arbetssökande har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att där söka arbete enligt EU:s förordning om social trygghet.

Det föreslås att Nylands arbets- och näringsbyrå oberoende av det ärende som behandlas ska kunna ge arbetskraftspolitiska utlåtanen om kunderna hos de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen, när byrån sköter sådana nationellt centraliserade uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hör till dess egen behörighet.

Ändringarna i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen är av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås det att kommunerna i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen ges större behörighet än för närvarande att ge arbetskraftspolitiska utlåtanen. Syftet med propositionen är att stärka kommunernas roll i utkomstskyddsärenden och att göra behandlingen av utkomstskyddsärenden som gäller personer som är kunder hos en kommun inom försöksområdet snabbare och smidigare. Ändringarna påverkar inte förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmån och inte heller arbetssökandenas rättigheter eller skyldigheter.

Efter de ändringar som föreslås i propositionen behandlas ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa för kunder hos en kommun inom ett försöksområde i huvudsak antingen i kommunen inom försöksområdet eller nationellt centraliserat vid Nylands arbets- och näringsbyrå. Avsikten är att kommunernas behörighet att ge arbetskraftspolitiska utlåtanen i försöksområdet så långt som möjligt ska motsvara arbets- och näringsbyråernas behörighet. Utskottet finner ändringarna viktiga och lämpliga och föreslår därför att de godkänns utan ändringar. Utskottet anser att det är ändamålsenligt att utvidga behörigheten för de kommuner som deltar i kommunförsöket också på grund av förlängningen av kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen och regeringens beslut att senare permanent överföra behörigheten i fråga om arbets- och näringstjänster.

Betänkande AjUB 6/2022 rd

Resurser

I utskottets sakkunnighörande har framför allt de parter som företräder kommunförsöken uttryckt sin oro över att om resurserna för kommunförsöket ska räcka till och om personalresurserna mellan kommunerna och arbets- och näringsbyråerna ska bli ändamålsenligt fördelade. Till följd av de ändringar som gjorts i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, de ändringar i serviceprocessen för arbetssökande som trädde i kraft den 2 maj 2022 (den nordiska modellen för arbetskraftsservice), det minskade antalet permitteringar och den allmänna utvecklingen av arbetslösheten har kommunernas kundantal enligt nämnda sakkunniga ökat i försökskommunerna i förhållande till arbets- och näringsbyråernas kundantal, varför resurskalkylerna bör granskas på nytt.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet ansåg i sitt betänkande om kommunförsöket (AjUB 16/2020 rd — RP 87/2020 rd) att det är nödvändigt att se till att det finns tillräckliga resurser för genomförandet av försöket och att resursernas tillräcklighet bedöms med jämna mellanrum för att genomförandet av den lagstadgade servicen för arbetssökande inte ska äventyras. Utskottet konstaterar att de föreslagna ändringarna i den aktuella propositionen inte medför något behov av tilläggsresurser för kommunerna, men anser att på grund av tidigare lagändringar och förändringar i sysselsättningen bör ändamålsenligheten i fördelningen av resurserna mellan försökskommunerna och arbets- och näringsbyråerna granskas noggrant och vid behov bör åtgärder vidtas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1–4 i proposition RP 61/2022 rd utan ändringar.

Helsingfors 2.6.2022

I den avgörande behandlingen deltog

tillfällig ordförande Arto Satonen saml
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Rami Lehto saf
medlem Markus Lohi cent
medlem Niina Malm sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Jukka Mäkynen saf
medlem Anders Norrback sv
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Arto Satonen saml
medlem Ruut Sjöblom saml
medlem Riikka Slunga-Poutsalo saf
medlem Sofia Virta gröna.

Betänkande AjUB 6/2022 rd

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.